

Dialyse

Toegang tot de bloedbaan via de dialysekatheter

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2401 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Openingstijden van de Dialyseafdeling

De Dialyseafdeling is geopend van maandag tot en met zaterdag van 07.30 tot 21.30 uur.

Belangrijke telefoonnummers

- Dialyseafdeling, Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
(routennummer 530): 071 582 8741
- Dialyseafdeling Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
(routennummer 27): 0172 467 086
- Telefooncentrale Alrijne Ziekenhuis, locatie Leiderdorp: 071 582 8282;
Buiten de openingstijden van de dialyseafdeling kunt u dit nummer bellen, dus ook 's nachts en in het weekend. Vermeld dat u dialysepatiënt bent, dan zal er contact worden opgenomen met de dienstdoende dialysearts en/of –verpleegkundige;
- Verpleegafdeling Chirurgie A2 Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
(routennummer 230): 071 582 8080/582 8081;
- Afdeling Radiologie Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
(routennummer 173): 071 582 9070.

Met hemodialyse wordt door middel van een kunstnier (dit is een filter) afvalstoffen en overtollig vocht uit uw bloed verwijderd. Om voldoende bloed naar de kunstnier te leiden, is een toegang tot de bloedbaan nodig. Dit kan een katheter zijn of een zogenaamde shunt. Deze toegang tot de bloedbaan is nodig om bloed uit het lichaam te kunnen pompen naar de kunstnier en weer terug het lichaam in. In deze folder krijgt u informatie over de dialysekatheter.

Dialysekatheter

Er zijn 2 soorten dialysekatheters: *ongetunnelde* katheters of *getunnelde* katheters.

Ongetunnelde dialysekatheter

De ongetunnelde katheter is een kunststof slang van ongeveer 20 cm lang. Deze kan onder plaatselijke verdoving in de halsader of in de liesader worden ingebracht. De katheter wordt met twee hechtingen in de huid vastgezet. Na het inbrengen van de katheter in de halsader wordt een controle röntgenfoto gemaakt om te beoordelen of de plaatsing juist is. Een dialysekatheter is na het inbrengen direct te gebruiken. Op de insteekopening van de katheter wordt een (doorzichtige) pleister geplakt, die elke dialyse wordt verwisseld. Nadat de katheter is ingebracht, kan de huid gevoelig zijn.

Getunnelde dialysekatheter

De getunnelde katheter wordt op de afdeling Radiologie onder plaatselijke verdoving in de halsader ingebracht. Daarbij wordt een gedeelte van de katheter onderhuids geplaatst. De katheter kan daardoor vastgroeien. Ook deze katheter wordt eerst met twee hechtingen vastgezet, deze mogen na enige tijd worden verwijderd. Bij deze vorm van plaatsen is er minder kans op infectie dan bij de tijdelijke katheter. Na het inbrengen wordt een controlefoto gemaakt om te beoordelen of de plaatsing juist is. Op de insteekopening van de katheter wordt een (doorzichtige) pleister geplakt, die elke dialyse wordt verwisseld. Nadat de katheter is ingebracht, kan de huid gevoelig zijn.

Vorbereiding

U mag 3 uur voor het plaatsen van de katheter niet eten en drinken.

Verzorging

Als de katheter is aangelegd, verzorgt de dialyseverpleegkundige deze regelmatig. Daarnaast is het belangrijk dat u zich aan een aantal leefregels houdt. Hierdoor gaat de katheter langer mee en kunt u complicaties voorkomen.

De katheter wordt afgeplakt met speciale pleisters. De dialyseverpleegkundige verschoont deze bij iedere dialysebehandeling. Ook wordt op de insteekopening (plaats waar de katheter het lichaam in gaat) een bacteriedodende zalf aangebracht. Na iedere dialysebehandeling wordt de katheter opgevuld met een antistollingsmiddel. Dit zorgt ervoor dat de katheter niet verstopt raakt en de volgende behandeling weer gebruikt kan worden. Bij de volgende behandeling wordt het middel verwijderd.

Complicaties bij een dialysekatheter

Niet goed functioneren

Het kan voorkomen dat een katheter niet goed functioneert, omdat er een stolsel in zit of omdat het uiteinde van de katheter tegen de vaatwand aankomt. Als oplossing kan worden geprobeerd een antistollingsmiddel in de katheter te spuiten waardoor het stolsel oplost. Soms is het nodig een nieuwe katheter te plaatsen.

Ontsteking

Het kan voorkomen dat u koorts krijgt. De oorzaak kan zijn dat er een infectie is ontstaan via de katheter. Er worden bloedkweken afgenomen en de arts zal beslissen of u antibiotica krijgt. In sommige gevallen is opname in het ziekenhuis noodzakelijk. Indien nodig wordt de katheter verwijderd en een nieuwe geplaatst.

Nabloeding

De wond (insteekopening) kan blijven nabloeden. Druk dan het gebied waar de katheter de huid in gaat af met een gaasje of een schone doek. Hierdoor moet de bloeding stoppen. Stopt de bloeding niet na 10 minuten afdrukken, neem dan contact op met de dialyseafdeling.

Katheter raakt los of het uitstekende deel wordt langer

- Raakt de katheter los uit het bloedvat, ga dan liggen en druk de insteekplaats onmiddellijk 30 minuten dicht met een steriel gaas of schone doek. Plak de insteekplaats indien mogelijk steriel af en bel direct de dialyseafdeling.
- Is de katheter deels naar buiten gekomen, neem direct contact op met de dialyse afdeling. Duw de katheter nooit terug, hiermee wordt de kans op een infectie vergroot.

Leefregels

- De eerste 7-10 dagen na plaatsen van de getunnelde katheter is douchen **niet** toegestaan. Na toestemming van de arts is het wel mogelijk om te gaan douchen.
- Douchen mag u alleen op de dag dat u komt dialyseren, en dan vóór de dialyse. Dit is om infectie via de insteekopening te voorkomen.
- Als u een ongetunnelde dialysekatheter heeft, is het niet toegestaan om te douchen.
- Zorg dat de katheter zo weinig mogelijk beweegt tijdens de dagelijkse bezigheden, zodat de insteekopening niet geïrriteerd wordt.
- Gebruik de katheter **alleen** voor dialyse. De katheter mag niet gebruikt worden voor het toedienen van medicatie.
- Als u wilt zwemmen overleg dit dan met uw behandelend nefroloog (specialist in nierziekten). Met een getunnelde katheter mag u eventueel zwemmen, indien deze afgeplakt is met een speciale zwempleister.

Neem altijd contact op met de dialyseafdeling bij:

- Een of meer tekenen van infectie:
 - Koorts hoger dan 38.5°C / koude rillingen
 - Roodheid, warmte, zwelling rond de katheter
 - Pus (geelachtig vocht) vanuit de insteekopening
 - Pijn op de plek waar de katheter zich bevindt
- Bloed of vocht dat langs de katheter blijft sijpelen
- Een uithangende of losgeraakte katheter.

Alphen aan den Rijn

Voor patiënten die in Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn dialyseren geldt dat alle operaties en onderzoeken in Leiderdorp worden gedaan. Dit kan eventueel worden gecombineerd met een of meer dialysebehandelingen in Leiderdorp.

Tot slot

Denkt u eraan bij ieder bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) mee te nemen. Zijn uw gegevens (verzekering, huisarts, enz.) gewijzigd, meldt u dit dan bij de patiëntenregistratie in de hal op de begane grond van het ziekenhuis.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan aan de dialyseverpleegkundige. Alle telefoonnummers en routenummers vindt u op pagina 2 van deze folder.